

نگاه اول به رازی

دکتر خیراله غلامی

دانشیار دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

■ مقدمه

آقای دکتر غلامی آخرین فردی هستند که تا به امروز به جمع هیات تحریریه رازی پیوسته‌اند. زمانی که ایشان توسط این حقیر به رازی دعوت شدند، مسؤول واحد تحقیق و توسعه معاونت غذا و داروی وزارت بهداشت بودند. همکاری ایشان با معاونت وقت، یعنی آقای دکتر احمدیانی باعث شده بود که کارهای زیربنایی و درست علمی در زمینه‌های مختلف پیرامون دارو انجام شود که چکیده بسیاری از این کارها در رازی به چاپ رسیده است. از جمله کارهای مداوم این دفتر، گزارش پیرامون عوارض داروها است که کمک زیادی به ارتقاء کیفیت دارو در ایران کرده است. همان‌گونه که ایشان در مطلب کوتاه خود اشاره کرده‌اند، رازی را برای اولین بار در کتابخانه دانشکده داروسازی دانشگاه تهران دیده‌اند و به آن علاقمند شده و در تهیه مطالب فارسی به ایشان کمک کرده است.

آقای دکتر غلامی اگرچه در حال حاضر مدیریت داروخانه‌های دانشکده

داروسازی دانشگاه تهران را عهده‌دار هستند و وقتشان برای تهیه مطلب برای رازی از گذشته کمتر است، ولی کماکان تحریریه رازی را کمک می‌کنند و از اعضای دفتر تحقیق و توسعه نیز برای ما مطلب ارسال می‌کنند. به هر حال از این که رازی در این دویست شماره توانسته طیفی از دانشجو تا استاد دانشگاه را دربر گرفته و در زمینه‌های مختلف راهگشای آن‌ها باشد، بنده به سهم خودم و صد البته تمامی دست‌اندرکاران رازی نه تنها از این مساله خوشحالیم که افتخار می‌کنیم خدمتگزار کوچک جامعه علمی کشور، خصوصاً داروسازان ایران عزیز بوده‌ایم.

البته این نکته را هم به اعتبار گفته آقای دکتر غلامی که در مطلبشان هم اشاره داشته‌اند، یادآوری کنیم که تمام تلاش ما در این دویست شماره، انتشار مرتب و منظم رازی بوده است. به این دلیل اگر قصوری در چاپ مطالب همکاران داشته‌ایم پوزش می‌خواهیم و در همین جا یک بار دیگر از تمامی یاران، مخاطبین و همکاران رازی می‌خواهیم که برای کمک به تداوم انتشار مرتب و منظم رازی، مطالب خود را برای چاپ حداقل سه ماه زودتر ارسال کنند، و اگر مطالبی را امروز برایمان می‌فرستند، انتظار چاپ آن را حداقل برای سه ماه آینده داشته باشند.

از این مقدمه که بگذریم، مطلب آقای دکتر غلامی برای دویستمین شماره رازی تحت عنوان «نگاه اول به رازی» را با هم مرور می‌کنیم و از این که مقدمه کمی طولانی شد، پوزش می‌خواهم.

«سردبیر»

اولین بار که با مجله رازی آشنا شدم و آن را مطالعه نمودم اوایل سال ۱۳۷۱ بود. در زمانی که بعد از ۱۲ سال تحصیلات و تدریس داروسازی در خارج از کشور به میهن اسلامی برگشته بودم. تحصیلات دوره عمومی و تخصصی خود را به زبان انگلیسی پشت سر گذاشته بودم و برای مدت ۲ سال هم به زبان انگلیسی داروسازی را تدریس کرده بودم. جهت تهیه مطالب برای کلاس‌های درسی به زبان فارسی دارای مشکلات عدیده‌ای بودم. زیرا بیان مطالب با لغات و روش‌های متداول در هر کشوری بایستی بر اساس روش‌هایی باشد که دانشجویان با آن آشنا باشند که تفهیم مطالب برای آن‌ها ساده گردد. برای آماده‌سازی این مطالب مجبور بودم از کتب و مقالات ترجمه شده استفاده نمایم تا با یک روش منسجم با لغات رایج در داروسازی کشور آشنا گردم و بتوانم

مطالب را به زبان فارسی جمع‌آوری و ارایه نمایم. زمانی که شروع به خواندن کتب و مقالات ترجمه شده نمودم بسیار سریع متوجه شدم که مطالب ترجمه شده دارای مشکلات عدیده‌ای در بیان صحیح مطالب می‌باشند که باعث شد بر معضلات جمع‌آوری مطالب بیفزاید. یکی از روزهایی که در کتابخانه دانشکده داروسازی مشغول جمع‌آوری مطالب و استفاده از کتب فارسی برای پیدا نمودن لغات مناسب بودم مجله رازی را در قفسه کتابخانه دانشکده داروسازی مشاهده نمودم با مطالعه یکی دو تا از مقالات به سرعت متوجه شدم که نوشتار مقالات به زبانی است که داروسازان می‌توانند از آن به نحو بسیار خوبی بهره‌مند گردند و اینجانب نیز از لغات فارسی آن توانستم جهت مترادف نمودن لغات و تهیه مطالب به زبان ساده استفاده نمایم و این شروعی بود برای یک آشنایی که حداقل به مدت ۲ سال توانست کمک موثری در تهیه مطالب به زبان فارسی به بنده نماید. دلایلی که رازی توانست در این مدت کمک به سزایی به تهیه مطالب به زبان فارسی نماید، به شرح زیر می‌باشد:

۱- تنوع مطالب تحریر شده در داروسازی که از طیف بسیار وسیعی برخوردار می‌باشد هم از نظر علمی هم از نظر اجتماعی به خصوص از نظر مطالب اجتماعی داروسازی برای کسی که تمام تحصیلات دوره عمومی و تخصصی خود را در خارج از کشور بوده است و هیچ‌گاه در جریان مسایل دارویی کشور نبوده است مطالب ارزنده‌ای را در دسترس قرار داد که در آن زمان و سال‌های آتی از آن بهره‌مند گردیدم.

۲- انتشار مرتب مجله به صورت ماهیانه، مجله رازی تنها مجله داروسازی در کشور می‌باشد که به طور مرتب منتشر می‌شود و این موضوع در کشوری که تقریباً هیچ مجله علمی - اجتماعی به طور مرتب منتشر نمی‌شود توانست رازی را از جایگاه ویژه‌ای برخوردار نماید.

بدون این که بخواهم بیشتر از این وقت خوانندگان را بگیرم بایستی از تمام بنیان‌گذاران این مجله که در ۲۰۰ شماره گذشته توانسته‌اند این مجله را منتشر نمایند تشکر کنم و از داروسازان بخواهم که این مجله که تنها مجله علمی - اجتماعی داروسازی کشور می‌باشد را به نحو شایسته حمایت نمایند تا بتواند در آینده علاوه بر دسترس قرار دادن مطالب این مجله را ارتقاء داده و مطالب به روز را نیز به موقع در دسترس داروسازان قرار دهند.